

Samling af Afgørelser

DOMSTOLENS DOM (Fjerde Afdeling)

6. juli 2023*

»Præjudiciel forelæggelse – kompetence, anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser i ægteskabssager – forordning (EF) nr. 2201/2003 – artikel 3, stk. 1, litra a), sjette led – sagsøgerværneting (forum actoris) – betingelse – sagsøgerens sædvanlige opholdssted i den medlemsstat, hvor den ret, ved hvilken sagen er anlagt, er beliggende, i hele den periode, der ligger umiddelbart forud for indgivelsen af begæringen«

I sag C-462/22,

angående en anmodning om præjudiciel afgørelse i henhold til artikel 267 TEUF, indgivet af Bundesgerichtshof (forbundsdomstol, Tyskland) ved afgørelse af 25. maj 2022, indgået til Domstolen den 11. juli 2022, i sagen

BM

mod

LO,

har

DOMSTOLEN (Fjerde Afdeling),

sammensat af afdelingsformanden, C. Lycourgos, og dommerne L.S. Rossi (refererende dommer), J.-C. Bonichot, S. Rodin og O. Spineanu-Matei,

generaladvokat: M. Campos Sánchez-Bordona,

justitssekretær: A. Calot Escobar,

på grundlag af den skriftlige forhandling,

efter at der er afgivet indlæg af:

- LO ved Rechtsanwältin B. Ackermann,
- den polske regering ved B. Majczyna og S. Żyrek, som befuldmægtigede,

* Processprog: tysk.

- den portugisiske regering ved P. Barros da Costa, S. Duarte Afonso og J. Ramos, som befuldmægtigede,
- Europa-Kommissionen ved H. Leupold og W. Wils, som befuldmægtigede,

og idet Domstolen efter at have hørt generaladvokaten har besluttet, at sagen skal pådømmes uden forslag til afgørelse,

afsagt følgende

Dom

- 1 Anmodningen om præjudiciel forelæggelse vedrører fortolkningen af artikel 3, stk. 1, litra a), sjette led, i Rådets forordning (EF) nr. 2201/2003 af 27. november 2003 om kompetence og om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser i ægteskabssager og i sager vedrørende forældreansvar og om ophævelse af forordning (EF) nr. 1347/2000 (EUT 2003, L 338, s. 1).
- 2 Anmodningen er blevet indgivet i forbindelse med en tvist mellem BM og hans hustru, LO, vedrørende en skilsmissebegæring indgivet for de tyske retter.

Retsforskrifter

- 3 Første betragtning til forordning nr. 2201/2003 har følgende ordlyd:

»Det Europæiske Fællesskab har sat sig som mål at skabe et område med frihed, sikkerhed og retfærdighed, hvor der er fri bevægelighed for personer. Med henblik herpå skal Fællesskabet bl.a. vedtage de foranstaltninger vedrørende samarbejde om civilretlige spørgsmål, der er nødvendige for det indre markedes funktion.«
- 4 Denne forordnings artikel 1 med overskriften »Anvendelsesområde« bestemmer i stk. 1:

»Denne forordning finder anvendelse på det civilretlige område, uanset domsmyndighedens art, for spørgsmål vedrørende:

a) skilsmisse, separation og omstødelse af ægteskab

[...]«
- 5 Nævnte forordnings artikel 3 med overskriften »Generel kompetence« bestemmer:

»1. Kompetencen til at træffe afgørelse om spørgsmål vedrørende skilsmisse, separation og omstødelse af ægteskab ligger hos retterne i den medlemsstat:

a) på hvis område

 - ægtefællerne har deres sædvanlige opholdssted, eller
 - ægtefællerne havde deres sidste sædvanlige opholdssted, for så vidt en af dem stadig opholder sig dér, eller

- sagsøgte har sit sædvanlige opholdssted, eller
- en af ægtefællerne, i tilfælde af fælles begæring, har sit sædvanlige opholdssted, eller
- sagsøgeren har sit sædvanlige opholdssted, hvis vedkommende har opholdt sig dér i mindst et år umiddelbart forud for indgivelsen af begæringen, eller
- sagsøgeren har sit sædvanlige opholdssted, hvis vedkommende har opholdt sig dér i mindst seks måneder umiddelbart forud for indgivelsen af begæringen og er statsborger i den pågældende medlemsstat eller, for så vidt angår Det Forenede Kongerige og Irland, har »domicil« dér

[...]«

Twisten i hovedsagen og det præjudicielle spørgsmål

- 6 BM, der er tysk statsborger, og LO, der er polsk statsborger, indgik ægteskab i Polen i 2000. De boede dér med deres børn i hvert fald indtil juni 2012.
- 7 Den 27. oktober 2013 indledte BM en skilsmisssag ved Amtsgericht Hamm (byretten i Hamm, Tyskland), idet han gjorde gældende, at han havde forladt det fælles hjem i juni 2012 og siden da havde taget bopæl hos sine forældre i sin hjemby i Tyskland.
- 8 LO gjorde gældende, at de tyske retter ikke havde international kompetence, i det væsentlige med den begrundelse, at BM efter at have forladt det fælles hjem havde bevaret sit sædvanlige opholdssted i Polen i størstedelen af 2013.
- 9 På grundlag af de beviser, som parterne i hovedsagen havde fremlagt, tog Amtsgericht Hamm (byretten i Hamm, Tyskland) LO's indsigelse om manglende kompetence til følge og afviste BM's skilsmissebegæring.
- 10 Denne dom blev ved appel stadfæstet af Oberlandesgericht Hamm (den regionale appeldomstol i Hamm, Tyskland).
- 11 Denne ret fastslog i det væsentlige, at selv om BM ganske vist havde fået sædvanligt opholdssted i Tyskland på tidspunktet for indgivelsen af begæringen om skilsmisse, dvs. den 27. oktober 2013, havde han ikke godtgjort, at han havde haft et sådant sædvanligt opholdssted i denne medlemsstat i en periode på seks måneder forud for denne dato, dvs. fra den 27. april 2013, i strid med kravet i artikel 3, stk. 1, litra a), sjette led, i forordning nr. 2201/2003.
- 12 Bundesgerichtshof (forbundsdomstol, Tyskland), der skal træffe afgørelse i en appel iværksat af BM til prøvelse af dommen afsagt af Oberlandesgericht Hamm (den regionale appeldomstol i Hamm), er af den opfattelse, at udfaldet af denne appel afhænger af fortolkningen af artikel 3, stk. 1, litra a), femte og sjette led, i forordning nr. 2201/2003. Den forelæggende ret ønsker nærmere bestemt oplyst, om sagsøgeren skal godtgøre, at han har haft sædvanligt opholdssted i den medlemsstat, hvor den ret, ved hvilken sagen er anlagt, er beliggende, fra det tidspunkt, hvor de frister, der er fastsat i denne bestemmelse, begynder at løbe, eller om det blotte opholdssted er tilstrækkeligt, for så vidt som opholdsstedet får sædvanlig karakter senest på tidspunktet for indgivelsen af skilsmissebegæringen.

- 13 I denne henseende er den forelæggende ret af den opfattelse, at på trods af ordlyden af artikel 3, stk. 1, litra a), femte og sjette led, i forordning nr. 2201/2003 bør den formålsbestemte og restriktive fortolkning af det sagsøgerværnet, der er fastsat i denne bestemmelse, foretrækkes for ikke at bringe den sagsøgte ægtefælles rettigheder i fare. Denne tilgang bør føre til den antagelse, at sagsøgeren skal godtgøre, at han har fået sædvanligt opholdssted i den medlemsstat, hvor den ret, ved hvilken sagen er anlagt, er beliggende, fra det tidspunkt, hvor den relevante frist begynder at løbe. Denne fortolkning vil også bidrage til en større forudsigelighed og en ensartet anvendelse af kompetencekriterierne. Ifølge den forelæggende ret støtter visse elementer i konteksten en sådan fortolkning. Den forelæggende ret har i denne forbindelse bl.a. henvist til den spanske og den franske sprogversion af Alegría Borrás udarbejdede forklarende rapport til konventionen om kompetence og om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser i ægteskabssager, kaldet »Bruxelles II-konventionen« (EFT 1998, C 221, s. 27).
- 14 Den forelæggende ret har imidlertid anført, at den fortolkning, som den påtænker at anlægge af artikel 3, stk. 1, litra a), femte og sjette led, i forordning nr. 2201/2003, er omstridt, navnlig i den tysksprogede juridiske litteratur, og at den under alle omstændigheder hverken er blevet afgjort i Domstolens praksis eller klart kan udledes heraf.
- 15 På denne baggrund har Bundesgerichtshof (forbundsdomstol) besluttet at udsætte sagen og forelægge Domstolen følgende præjudicielle spørgsmål:

»Begynder fristen på et år henholdsvis seks måneder som omhandlet i artikel 3, stk. 1, litra a), femte og sjette led, i [forordning nr. 2201/2003] for sagsøgeren først ved etableringen af hans sædvanlige opholdssted i medlemsstaten for den domstol, ved hvilken sagen er anlagt, eller er det tilstrækkeligt, hvis sagsøgeren ved begyndelsen af den relevante frist i første omgang kun opholder sig i staten for den domstol, ved hvilken der er anlagt sag, og hans ophold først derefter, i perioden frem til indgivelsen af begæringen, bliver til et sædvanligt opholdssted?«

Om det præjudicielle spørgsmål

- 16 Indledningsvis bemærkes, at det fremgår af den præjudicielle forelæggelse, at de tyske retters internationale kompetence til at påkende hovedsagen er blevet undersøgt på grundlag af artikel 3, stk. 1, litra a), sjette led, i forordning nr. 2201/2003, og at den forelæggende ret har fundet, at konstateringen af, at BM ikke havde fået sædvanligt opholdssted i Tyskland den 27. april 2013, ikke var behæftet med nogen fejl. Følgelig skal det forelagte spørgsmål forstås således, at det udelukkende henviser til denne bestemmelse.
- 17 Med spørgsmålet ønsker den forelæggende ret nærmere bestemt oplyst, om artikel 3, stk. 1, litra a), sjette led, i forordning nr. 2201/2003 skal fortolkes således, at denne bestemmelse gør kompetencen for en ret i en medlemsstat til at træffe afgørelse om en skilsmissegørelse betinget af den omstændighed, at sagsøgeren, der er statsborger i denne medlemsstat, fører bevis for, at denne har haft sædvanligt opholdssted i den nævnte medlemsstat i mindst seks måneder umiddelbart forud for indgivelsen af sin begæring, eller af den omstændighed, at den pågældende godtgør, at det opholdssted, som den pågældende har haft i samme medlemsstat, er blevet til vedkommendes sædvanlige opholdssted i løbet af den minimumsperiode på seks måneder, der gik umiddelbart forud for indgivelsen af begæringen.

- 18 Det bemærkes, at artikel 3 i forordning nr. 2201/2003 fastsætter de generelle kompetencekriterier i sager om skilsmisse, separation og omstødelse af ægteskab. Disse objektive kriterier, som er alternative og de eneste, der finder anvendelse, opfylder behovet for en lovgivning, som er tilpasset de særlige behov, der gør sig gældende for spørgsmål vedrørende opløsning af ægteskab (dom af 10.2.2022, OE (En ægtefælles sædvanlige opholdssted – nationalitetskriterium), C-522/20, EU:C:2022:87, præmis 25 og den deri nævnte retspraksis).
- 19 I denne henseende bemærkes, at selv om artikel 3, stk. 1, litra a), første til fjerde led, i forordning nr. 2201/2003 udtrykkeligt henviser til kriterierne om ægtefællernes og sagsøgtes sædvanlige opholdssted, tillader denne forordnings artikel 3, stk. 1, litra a), sjette led, anvendelsen af kompetencereglen om sagsøgerværneting (forum actoris) (dom af 10.2.2022, OE (En ægtefælles sædvanlige opholdssted – nationalitetskriterium), C-522/20, EU:C:2022:87, præmis 26 og den deri nævnte retspraksis).
- 20 Denne kompetenceregel har til formål at sikre ligevægt mellem på den ene side bevægeligheden for personer inden for Den Europæiske Union, bl.a. ved at beskytte rettighederne for en ægtefælle, der som følge af den ægteskabelige krise har forladt den medlemsstat, hvor ægtefællerne havde deres fælles opholdssted, og på den anden side retssikkerheden, navnlig for den anden ægtefælle, ved at det sikres, at der er en reel tilknytning mellem sagsøgeren og den medlemsstat, hvis retter har kompetencen til at træffe afgørelse om opløsningen af det pågældende ægteskab (jf. i denne retning dom af 10.2.2022, OE (En ægtefælles sædvanlige opholdssted – nationalitetskriterium), C-522/20, EU:C:2022:87, præmis 29 og den deri nævnte retspraksis).
- 21 Artikel 3, stk. 1, litra a), sjette led, i forordning nr. 2201/2003 anerkender således, at retterne i den medlemsstat, på hvis område sagsøgeren har sit sædvanlige opholdssted, har kompetence til at træffe afgørelse om opløsning af det pågældende ægteskab, hvis sagsøgeren i henhold til denne bestemmelse »har opholdt sig« på denne medlemsstats område »i mindst seks måneder umiddelbart forud for indgivelsen af begæringen«, og hvis sagsøgeren, som i hovedsagen, er statsborger i nævnte medlemsstat (jf. i denne retning dom af 10.2.2022, OE (En ægtefælles sædvanlige opholdssted – nationalitetskriterium), C-522/20, EU:C:2022:87, præmis 26-28 og den deri nævnte retspraksis).
- 22 Efter den forelæggende rets opfattelse er der ifølge denne bestemmelse ingen tvivl om, at sagsøgeren på tidspunktet for indgivelsen af skilsmissebegæringen skal godtgøre, at han har »sædvanligt opholdssted« i den medlemsstat, hvor den ret, ved hvilken sagen er anlagt, er beliggende, hvilket BM i hovedsagen har godtgjort for Oberlandesgericht Hamm (den regionale appeldomstol i Hamm).
- 23 I denne henseende skal det bemærkes, at den internationale kompetence, der følger af artikel 3, stk. 1, litra a), i forordning nr. 2201/2003, for så vidt som den er fastsat ud fra kriteriet om »sædvanligt opholdssted«, nemlig udelukker, at den kan afhænge af et kriterium, der alene er baseret på den ene eller den anden ægtefælles bopæl (jf. i denne retning dom af 25.11.2021, IB (En ægtefælles sædvanlige opholdssted – skilsmisse), C-289/20, EU:C:2021:955, præmis 46).
- 24 Det følger heraf, at en ægtefælle, der ønsker at påberåbe sig kompetencereglen i artikel 3, stk. 1, litra a), sjette led, i forordning nr. 2201/2003, nødvendigvis skal godtgøre, at vedkommende har sit sædvanlige opholdssted på den medlemsstats område, hvor den pågældende er statsborger, på tidspunktet for indgivelsen af skilsmissebegæringen, hvilket er et forhold, der ikke er bestridt i det foreliggende tilfælde.

- 25 Den forelæggende ret er derimod af den opfattelse, at der hersker tvivl om, hvorvidt betingelsen om, at sagsøgeren skal have »opholdt sig [...] i mindst seks måneder umiddelbart forud for indgivelsen af begæringen« i den pågældende medlemsstat, som er nævnt i artikel 3, stk. 1, litra a), sjette led, i forordning nr. 2201/2003, betyder, at sagsøgeren blot skal godtgøre, at han har taget ophold på denne medlemsstats område, forudsat at dette opholdssted i løbet af den periode på mindst seks måneder, der går umiddelbart forud for skilsmissebegæringen, er blevet et sædvanligt opholdssted, eller at sagsøgeren derimod skal godtgøre, at vedkommende har haft sit sædvanlige opholdssted fra begyndelsen og i hele den minimumsperiode på seks måneder, der går umiddelbart forud for begæringen.
- 26 Da forordning nr. 2201/2003 hverken indeholder en sådan definition eller en udtrykkelig henvisning til medlemsstaternes ret med henblik på at fastlægge betydningen og rækkevidden af begrebet »sædvanligt opholdssted« og navnlig begrebet »opholdssted«, skal det undergives en selvstændig og ensartet fortolkning under hensyntagen til bestemmelseernes ordlyd og den sammenhæng, hvori de bestemmelser, der nævner begrebet, indgår, og forordningens formål (jf. i denne retning dom af 25.11.2021, IB (En ægtefælles sædvanlige opholdssted – skilsmisse), C-289/20, EU:C:2021:955, præmis 39 og den deri nævnte retspraksis).
- 27 I denne henseende fremgår det ganske vist af ordlyden af artikel 3, stk. 1, litra a), sjette led, i forordning nr. 2201/2003, at kompetencen for retten i den medlemsstat, på hvis område sagsøgeren skal have sædvanligt opholdssted, er betinget af, at »vedkommende har opholdt sig dér« i mindst seks måneder umiddelbart forud for indgivelsen af skilsmissebegæringen. Som den polske regering og Europa-Kommissionen har medgivet, indebærer den blotte henvisning til et opholdssted ikke nødvendigvis, at sagsøgeren skal godtgøre at have haft sit sædvanlige opholdssted i hele den minimumsperiode på seks måneder, der går umiddelbart forud for indgivelsen af dennes begæring.
- 28 Henset til den sammenhæng, hvori artikel 3, stk. 1, litra a), sjette led, i forordning nr. 2201/2003 indgår, og til de formål, der forfølges med denne, kan kravet om, at sagsøgeren skal have opholdt sig i den medlemsstat, hvor vedkommende er statsborger, i mindst seks måneder umiddelbart forud for indgivelsen af begæringen, imidlertid ikke fortolkes uafhængigt af det kriterium om »sædvanligt opholdssted«, der ligeledes er fastsat i denne bestemmelse.
- 29 Det skal således for det første bemærkes, at denne forordnings artikel 3, stk. 1, litra a), tilsigter inden for EU at harmonisere kriterierne for tildeling af international kompetence i ægteskabssager, der alle, som anført i denne doms præmis 23, er baseret på begrebet »sædvanligt opholdssted«. Efter denne bestemmelses almindelige opbygning kan begrebet »opholdssted« ikke have en forskellig karakter, alt efter om det anvendes i andet led eller i sjette led, uafhængigt af den omstændighed, at den tyske sprogversion, i modsætning til de øvrige sprogversioner af andet led udarbejdet på EU's officielle sprog på tidspunktet for nævnte forordnings vedtagelse, ikke anvender dette begreb isoleret.
- 30 I henhold til forordningens artikel 3, stk. 1, litra a), andet led, har retten i den medlemsstat, på hvis område »ægtefællerne havde deres sidste sædvanlige opholdssted, for så vidt en af dem stadig opholder sig dér«, kompetence. I denne henseende indebærer anvendelsen af udtrykket »stadig opholder sig dér«, som med undtagelse af den tyske sprogversion er indeholdt i sprogversionerne udarbejdet på EU's officielle sprog på tidspunktet for vedtagelsen af denne forordning, en tidsmæssig kontinuitet mellem dette opholdssted og »ægtefællernes sidste sædvanlige

opholdssted«, således at den ægtefælle, der er forblevet på den pågældende medlemsstats område, bevarer sit eget sædvanlige opholdssted dér, uden at dette berøres af den tyske sprogversion af den nævnte bestemmelse.

- 31 I den specifikke sammenhæng med fastlæggelsen af den internationale kompetence i skilsmissesager, der er fastsat i artikel 3, stk. 1, litra a), i forordning nr. 2201/2003, er der følgelig ikke anledning til at foretage en sondring mellem begrebet »opholdssted« og begrebet »sædvanligt opholdssted«, hvilket ville føre til en svækkelse af kriteriet for fastlæggelsen af denne kompetence.
- 32 For det andet, og således som den polske og den portugisiske regering i det væsentlige har gjort gældende, gør et krav om, at den, der begærer skilsmisse, skal godtgøre at have erhvervet sædvanligt opholdssted i den medlemsstat, hvor den ret, ved hvilken sagen er anlagt, er beliggende, fra begyndelsen af den minimumsperiode på seks måneder, der er fastsat i artikel 3, stk. 1, litra a), sjette led, i forordning nr. 2201/2003, det muligt at sikre overholdelsen af retssikkerheden, samtidig med at personers bevægelighed inden for EU og muligheden for at opnå skilsmisse bevares uden utilbørligt at favorisere sagsøgeren, selv om sagsøgerserværning (forum actoris) er en kompetenceregulering, der allerede er gunstig for denne, hvilket den alternative, mere fleksible fortolkning af denne bestemmelse, som BM har forfægtet ved den forelæggende ret, ikke kan sikre.
- 33 Dette krav er således indledningsvis med til at kompensere for den omstændighed, at kompetencekriteriet i artikel 3, stk. 1, litra a), sjette led, i forordning nr. 2201/2003 i modsætning til de øvrige kompetencekriterier, der er opregnet i denne bestemmelses første til fjerde led, hverken er betinget af ægtefællernes aftale eller af, at der er en særlig tilknytning til det sted, hvor de har haft deres fælles liv, hverken nu eller tidligere. Såfremt det kræves, at sagsøgeren godtgør, at denne har haft sædvanligt ophold på den medlemsstats område, hvor den ret, ved hvilken sagen er anlagt, er beliggende, i mindst seks måneder umiddelbart forud for indgivelsen af begæringen, bidrager dette krav derfor til, at sagsøgeren er i stand til at fastslå, at denne under hele den omhandlede periode har opretholdt en reel tilknytning til denne medlemsstat som omhandlet i den retspraksis, der er nævnt i denne doms præmis 20.
- 34 Dernæst ville de mål om forudsigelighed samt om ensartet fortolkning og anvendelse i EU, der ligger til grund for fastsættelsen af de kompetencekriterier i ægteskabssager, der er opregnet i artikel 3, stk. 1, litra a), i forordning nr. 2201/2003, ikke kunne opfyldes, hvis det blot krævedes, at sagsøgeren godtgjorde, at denne havde haft sit sædvanlige opholdssted i den medlemsstat, hvor den ret, ved hvilken sagen er anlagt, er beliggende, i længere eller kortere tid under den minimumsperiode på seks måneder, der går umiddelbart forud for skilsmissebegæringen. I dette tilfælde ville den tilstrækkelige varighed af det sædvanlige opholdssted, der kræves af sagsøgeren i den medlemsstat, hvor den ret, ved hvilken sagen er anlagt, er beliggende, nemlig pr. definition variere efter omstændighederne og ved hver enkelt nationale rets kasuistiske vurdering.
- 35 De mål, der er nævnt i denne doms foregående præmis, opfyldes derimod ved kravet om, at sagsøgeren skal godtgøre, at denne har haft sædvanligt opholdssted i den medlemsstat, hvor den ret, ved hvilken sagen er anlagt, er beliggende, fra begyndelsen af minimumsperioden på seks måneder fastsat i artikel 3, stk. 1, litra a), sjette led, i forordning nr. 2201/2003.
- 36 Endelig skal det fremhæves, at henset til formålet om ligevægt mellem på den ene side bevægeligheden for personer inden for EU og på den anden side det krav om retssikkerhed, hvilket formål forfølges med forordning nr. 2201/2003 og er nævnt i denne doms præmis 20,

pålægger det krav, der er nævnt i denne doms foregående præmis, ikke sagsøgeren en uforholdsmæssig byrde, der kan afholde vedkommende fra at støtte sig på kompetencereglen i denne forordnings artikel 3, stk. 1, litra a), sjette led.

- 37 Det følger heraf, at en ægtefælle, der i overensstemmelse med det kompetencekriterium, som artikel 3, stk. 1, litra a), sjette led, i forordning nr. 2201/2003 er baseret på, ønsker at påberåbe sig denne bestemmelse, nødvendigvis skal godtgøre, at denne har haft sit sædvanlige opholdssted i den medlemsstat, hvor den ret, ved hvilken sagen er anlagt, er beliggende, fra begyndelsen af den minimumsperiode på seks måneder, der er omhandlet i nævnte bestemmelse.
- 38 Henset til samtlige ovenstående betragtninger skal det forelagte spørgsmål besvares med, at artikel 3, stk. 1, litra a), sjette led, i forordning nr. 2201/2003 skal fortolkes således, at denne bestemmelse gør kompetencen for en ret i en medlemsstat til at træffe afgørelse om en skilsmissebegæring betinget af, at sagsøgeren, der er statsborger i denne medlemsstat, fører bevis for, at denne har haft sædvanligt opholdssted i den nævnte medlemsstat i mindst seks måneder umiddelbart forud for indgivelsen af sin begæring.

Sagsomkostninger

- 39 Da sagens behandling i forhold til hovedsagens parter udgør et led i den sag, der verserer for den forelæggende ret, tilkommer det denne at træffe afgørelse om sagsomkostningerne. Bortset fra de nævnte parters udgifter kan de udgifter, som er afholdt i forbindelse med afgivelse af indlæg for Domstolen, ikke erstattes.

På grundlag af disse præmisser kender Domstolen (Fjerde Afdeling) for ret:

Artikel 3, stk. 1, litra a), sjette led, i Rådets forordning (EF) nr. 2201/2003 af 27. november 2003 om kompetence og om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser i ægteskabssager og i sager vedrørende forældreansvar og om ophævelse af forordning (EF) nr. 1347/2000

skal fortolkes således, at

denne bestemmelse gør kompetencen for en ret i en medlemsstat til at træffe afgørelse om en skilsmissebegæring betinget af, at sagsøgeren, der er statsborger i denne medlemsstat, fører bevis for, at denne har haft sædvanligt opholdssted i den nævnte medlemsstat i mindst seks måneder umiddelbart forud for indgivelsen af sin begæring.

Underskrifter